

Telemark
FYLKESKOMMUNE

Årsrapport 2023 Mobbeombudet

Fra Mobbeombudet

I denne årsmeldingen vil mobbeombudet redegjøre for aktiviteten i året 2023 og ombudets arbeid i 2024.

Mobbeombudet skal bidra til å sikre at alle barnehagebarn og skoleelever har et trygt og godt miljø i sin barnehage og på sin skole.

Gjennom arbeidet får mobbeombudet et nært innblikk i deler av utfordringsbildet i Telemark. Det er et ønske gjennom denne årsrapporten å viderebringe dette blikket. Jeg møter mange av fylkets utsatte barn og unge og har som oppgave å være deres stemme slik at de blir hørt.

I årets rapport har jeg ønsket å si noe om utfordringene ¹ flesteparten av de elevene jeg jobber for, står i hver eneste dag. Hvor individfokus er sterkere enn vi-fellesskapet.

Det er ikke tvil om at det er en viktig og krevende oppgave jeg er satt til. Jeg er i kontakt med mange sårbare barn, elever og familier. Å kunne gi disse hjelp og støtte i en krevende situasjon har stor betydning. Jeg opplever at mobbeombudets arbeid har positiv effekt for de som trenger oss. Årsmeldingen vil gi et innblikk i hvordan oppdraget har vært forvaltet i 2023.

Telemark fylkeskommune, 01.08.24

Innhold

1 Innledning

2 Forebyggende arbeid

3 Barnekonvensjonen

4 Prioriteringer og henvendelser

5 Ombudsblikket

6 Ombudsrollen 2024

Innledning

Mobbeombudets målgruppe er barn i barnehage og elever i grunnskole, samt deres foresatte. Gjennom barnehagelovens kapittel 8 og opplæringslovens kapittel 9a gis barnet en lovfestet rett til et trygt og godt miljø i sin barnehage og på sin skole. Denne retten bygger på subjektivitetsprinsippet, og det er barnets subjektive opplevelse av egen situasjon som avgjør om det brytes mot disse rettighetene.

Mobbeombudet jobber ut mot alle fylkets kommuner. Det er mange aktører som er medansvarlig for å sikre disse rettighetene. Ovenfor aktørene har mobbeombudet en rådgivende og veiledende rolle. Vi arbeider derfor aktivt for å bygge opp gode samarbeidsrelasjoner med bl.a barnehager, skoler, kommuner, PPT, barnevern, forebyggende helsetjenester og andre. Mobbeombudets rolle er å gi faglig støtte til de lokale nettverkene slik at de i størst mulig grad er i stand til å forebygge og ivareta utfordringer med barnehage- og skolemiljø innenfor sine lokale ressurser.

Ordningen med fylkesvise mobbeombud ble initiert som en nasjonal prøveordning høsten 2018 og videreføres i sin nåværende form ut 2024. Det er forventet at man etter denne perioden vil komme med et forslag til hvordan ordningen skal utformes permanent.

Denne rapporten omtaler mobbeombudets arbeid gjennom 2023. Den vil også peke på noen anbefalinger til kommunene rundt ulike områder som bør ses på for å styrke arbeidet med å ivareta barn og elevers barnehage- og skolemiljø.

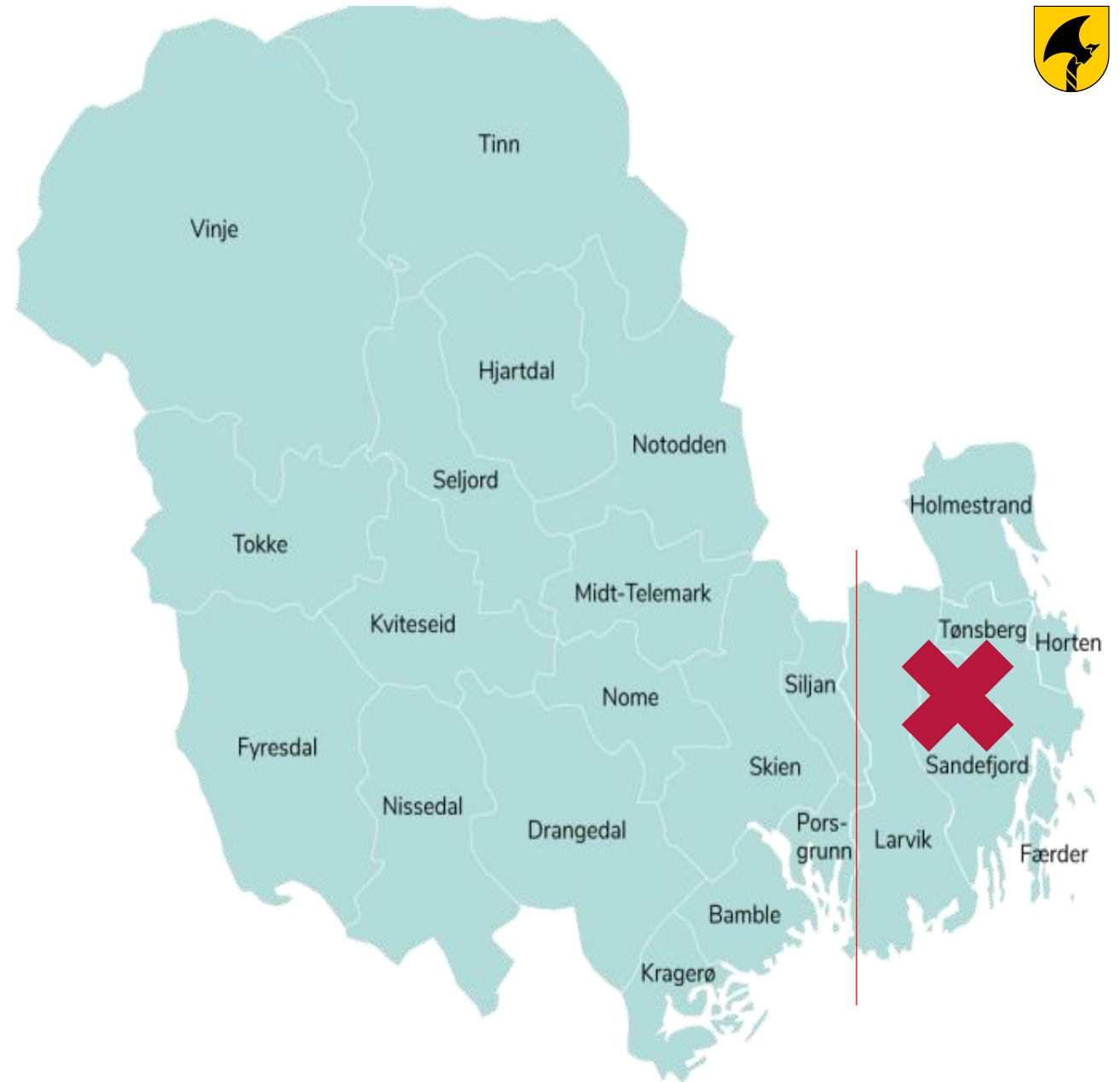

Innledning fortsetter

Vi to ombudene for Vestfold og Telemark ryddet i alle ny saker fra januar 2023, slik at vi allerede da håndterte saker fra det fylket vi skulle jobbe i fra 2024 fordi mange saker går over i nytt år før de avsluttes.

Som mobbeombud i Telemark, har jeg 17 kommuner å forholde meg til. Det er lange avstander i fylket, men jeg er opptatt av at alle kommuner skal få muligheten til å nytte seg av ombudsrollen.

2023 var året hvor det blei utarbeidet elektronisk skjema hvor de som henvendte seg til mobbeombudet logget seg inn via bankID og saken blir opprettet direkte i arkivsystemet.

Formålet

Formålet til Mobbeombudet er å bidra til at alle barnehagebarn og grunnskoleelever har det trygt og godt i sin barnehage og på sin skole og gi hjelp og støtte til barn og foreldre når barnet opplever utfordringer i sitt miljø. Mobbeombudet har et særlig ansvar for å sikre at barnets rett til å bli hørt ivaretas og at barnets beste legges til grunn for de valgene som gjøres på vegne av barnet.

Bærekraftsmål

Arbeidet skal også bygge på to av bærekraftsmålene til FN.

Bærekraftsmål 3: God helse og livskvalitet

God helse er en grunnleggende forutsetning for menneskers mulighet til å nå sitt fulle potensiale og for å bidra til utvikling i samfunnet.

Bærekraftsmål 4: God utdanning

Inkluderende opplæring av god kvalitet. Det handler ikke bare om retten til skolegang, men også at en får gode lærere og kvalitet i undervisningen hele veien fra barneskolen til universitet.

4

Oppgaver:

Mobbeombudet skal jobbe aktivt for å gjøre ombudsordningen kjent.

Mobbeombudet skal besvare henvendelser og gi hjelp og veiledning til barn, elever og foresatte der barnehage- eller skolemiljø oppleves utfordrende. Mobbeombudet skal tale barnas og elevenes sak og sikre deres rett til å bli hørt.

Mobbeombudet arbeider for at barn og elevers rett til et trygt og godt miljø ivaretas og gir skoler, barnehager og kommuner faglig støtte og veiledning for å oppnå dette slik at barnets beste ivaretas.

Mobbeombudet arbeider forebyggende gjennom informasjonsspredning til barn, elever og foresatte og gjennom kompetansehevende tiltak i samarbeid med barnehager, skoler og kommuner.

Mobbeombudet skal bidra til å aktivere det tverrfaglige nivået lokalt og gi faglig støtte slik at barnehagen, skolen og kommunen selv kan ivareta barnets behov.

Forebyggende arbeid

Mobbeombudet arbeider aktivt for å spre kunnskap om barns og elevers rett til trygge og gode miljøer i sin barnehage og på sin skole. Dette gjøres blant annet gjennom deltagelse på et betydelig antall foreldremøter, elev- og personaløkter ute på skolene og barnehager og deltagelse i den offentlige debatten gjennom uttalelser til medier. Dette bidrar også til økt synlighet og tilgjengelighet av ombudsrollen for de som har behov for hjelp og støtte. Vi ser at der mobbeombudet gjør seg aktivt synlig kommer også henvendelsene.

God kompetanse og forståelse for den ansattes plikter og ansvar i personalet har avgjørende betydning for hvor godt skoler og barnehager evner å ivareta sine miljøer. Mobbeombudet ser at særlig anerkjennelse av subjektivitetsprinsippet har positiv effekt. Derfor prioriteres deltagelse på personalmøter, fagøkter og veiledning i kommuner, skoler og barnehager.

En stor del av mobbeombudets arbeid dreier seg om støtte, råd og veiledning i saker knyttet til enkeltbarn/elever og barne-/elevgrupper. Vi etterstreber at hver sak også settes i sammenheng med systemlæring, slik at skolen, barnehagen eller kommunen videreutvikler sin praksis.

I tilknytning til skoler og barnehager er det flere kommunale aktører som er medansvarlig for å sikre ivaretagelsen av barns og elevers rettigheter gjennom utdanningsløpet. Mobbeombudet arbeider for at trygg og god oppvekst skal være et helhetlig kommunalt ansvar der en sikrer godt samarbeid og felles innsats for å nå dette målet.

Subjektivitetsprinsippet: Det er barnets subjektive opplevelse av eget miljø som avgjør om det brytes mot barnets rett til å ha det trygt og godt. Barnet har rett til å selv å definere sin egen situasjon.

-Mobbeombudet ser at de skolene og de barnehagene som anerkjenner subjektivitetsprinsippet og lar dette gjennomsyre sitt arbeid i å forebygge, avdekke og følge opp i større grad lykkes med å oppfylle barnets rett til et trygt og godt miljø.

Barnets rett til å bli hørt

FNs barnekonvensjon slår fast at barn har rett til å bli hørt, til deltakelse og innflytelse på egen situasjon. (Forente nasjoner, 1989, artikkel 12).

Mobbeombudet ser at i saker der barn og elever opplever utfordringer i sitt barnehage- eller skolemiljø vil det være helt nødvendig at barnet opplever seg sett, hørt og tatt på alvor. Tydelig støtte der voksne på skolen eller i barnehagen tar ansvar for barnets situasjon har stor betydning for positiv utvikling av saken og kompensering for negative konsekvenser for barnet.

Mobbeombudet ønsker å påpeke at barnet har rett til å bli hørt, men ikke plikt til å uttale seg. Det er de voksnes ansvar å gi barnet forutsetninger til å føle det trygt å fortelle gjennom trygge relasjoner og en setting tilpasset barnet. Det er også viktig å være bevisst på at språk er mer enn ord, og at det er mange måter å høre et barn på. Det er åpenbart at den voksnes oppgave er å søke barnets frie stemme. Det betyr også at barnets nærpersioner, som foresatte og andre skal høres på vegne av barnet.

Det å bli hørt betyr ikke at man nødvendigvis skal ha siste ordet. Mobbeombudet erfarer at dersom barn blir hørt på en slik måte at de opplever å bli ansvarlig for å finne løsning på situasjonen, vil det kunne skape større utrygghet. Å høre et barn betyr at barnets selv skal kjenne at dets fortelling, opplevelser, ønsker og behov har betydning for de valgene som gjøres og for hvordan barnet ivaretas. Uten at de voksnes ansvar overføres til barnet.

Barnekonvensjonen artikkel 12 nr. 1 – Barnets rett til å bli hørt:

«Partene skal garantere et barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og tillegge barnets synspunkter behorlig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Barnets beste

FNs barnekonvensjon slår fast at det skal gjøres en vurdering av hva som er til barnets beste før det tar avgjørelser som vil påvirke barnet (Forente nasjoner, 1989, artikkel 3).

Dersom barnets beste skal ivaretas må en derfor alltid stille seg spørsmålet «De valgene vi tar nå; Ivaretar de barnets rettigheter her og nå - og i fremtiden?» I denne sammenhengen er retten til beskyttelse, god helse, utdanning og optimal utvikling særlig viktige.

I svært mange av sakene jeg kommer inn i, ser jeg at det ikke er laget en Barnets beste vurdering.

Jeg veileder på hvordan lage en Barnets beste-vurdering, slik at Barnets beste ligger til grunn for de tiltakene som settes inn. Dette er ofte årsaken til at skole og hjem ikke samarbeider i samme retning. Når det lages en Barnets beste-vurdering skal alle parter involveres, og en bygger en felles forståelse for hvordan Barnets beste er vurdert og vektlagt.

Barnets beste er både en rettighet og en saksbehandlingsregel. At barnets beste er en rettighet, betyr at en alltid skal vurdere hensynet til barnets beste i en sak som berører og angår barnet, og det er ikke rom for unntak. At barnets beste er en saksbehandlingsregel, betyr at det er en saksbehandlingsfeil dersom en ikke har vurdert hensynet til barnets beste i en sak som berører barnet.

Barnekonvensjonen artikkel 3 nr. 1 – Barnets beste:

«I alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domsstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn»

ÅRSRAPPORT Mobbeombudet

Prioritering av arbeidet

Mobbeombudets oppgaver er definert gjennom vårt mandat. Gjennom ombudsordningens historikk ser vi at det er hensiktsmessig å holde en god balanse mellom tre hovedområder for å innfri mandatets oppgaver.

- Drive systemrettet arbeid for å bidra til ansvarliggjøring og nødvendig kompetanse i kommunene. Det prioriteres å sikre skole- og barnehageeiers involvering slik at de tar ansvar for å bygge forsvarlige systemer og kompetanse i sine kommuner.
- Tilstedeværelse i praksisfeltet for å sikre innsikt i utfordringsbildet i Telemark, troverdighet i systemarbeidet og relasjon til det kommunale nivået.
- Tilgjengelighet for primærgruppen (barn, elever og foresatte) for å kunne innfri oppdraget om å gi hjelp og støtte som deres ombud.

Jeg har en betydelig tilstedeværelse i praksisfeltet både gjennom arbeidet i enkeltsaker, når jeg holder foreldremøter og elevøkter og når jeg arbeider på systemnivå med fagøkter for kommuner og personalgrupper.

Denne tilstedeværelse bidrar på den ene siden til et godt omdømme og en faglig troverdighet som fører til at skoler, barnehager og kommuner i økende grad bruker meg som faglige støttespillere. Ombudet har en rådgivende og veiledende funksjon er dermed avhengig av dette dersom vårt arbeid skal få innvirkning.

På den andre siden bidrar tilstedeværelsen til synlighet og troverdighet ovenfor de vi skal være ombud for, slik at de som har behov for hjelp tar kontakt.

Jeg ser at der ombudsrollen blir kjent, blir den også brukt. Jeg hadde som ambisjon i 2023 å fortsette arbeidet med å oppsøke de kommunene som det ikke var henvendelser fra, men skjønte fort at min kapasitet ikke tillot det.

Elevundersøkelsen 2023 viser en økning i antall elever som opplever å bli mobbet på alle trinn.

Ofte hører jeg at det startet i barnehagen, derfor vil jeg ha fokus på å øke kunnskapen rundt kap 8 § 41-42-43 for styrer og personal

Det vil være hovedprioriteringen i 2024.

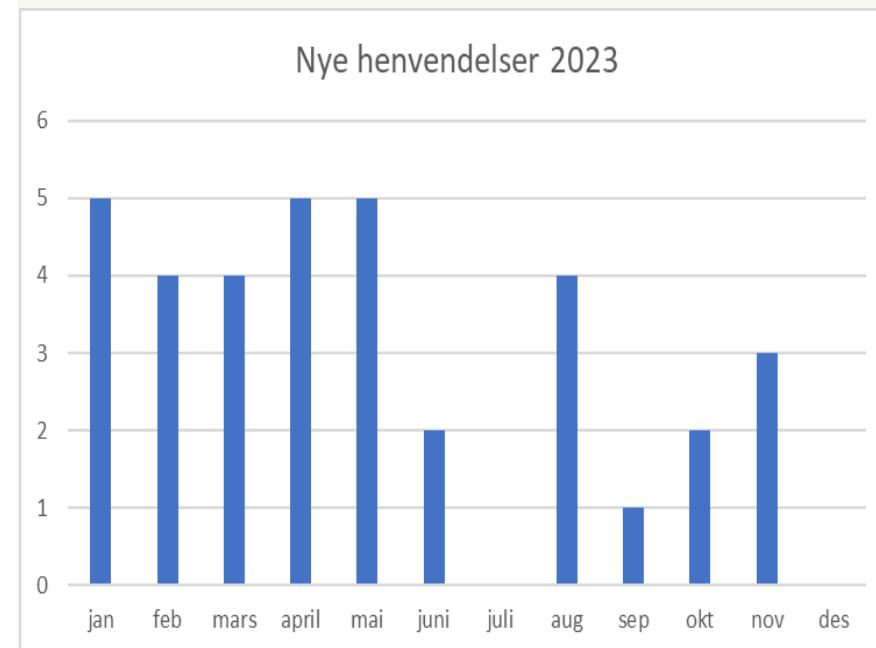

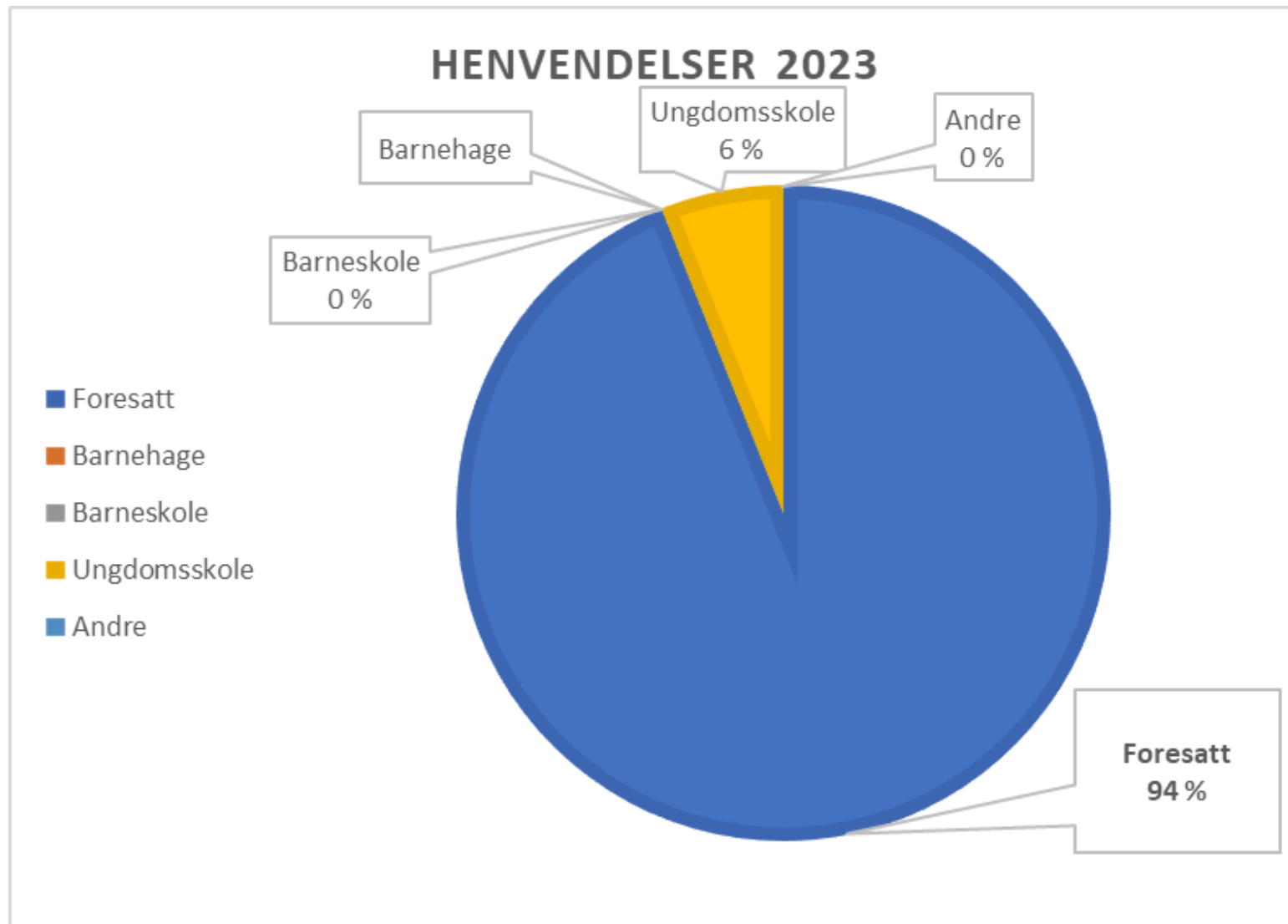
Henvendelser

Fortsatt representerer henvendelsene om barneskoleelever den absolutt største andelen hos mobbeombudet. Av totalt 35 henvendelsene som dreier seg om barneskoleelever er kun 6 av disse elevene 9 år eller yngre. Det er altså en overvekt av henvendelser om elever på mellomtrinnet.

I henvendelsene er det en klar overvekt av saker som dreier seg om utenforskap og ekskludering. Skolene strever med å håndtere disse utfordringene fordi elevene opplever dette også i stor grad utenfor skoletiden. Denne vanskelige situasjonen blir tatt med inn i skolegården og forsterkes, og derfor blir det skolens ansvar. I disse sakene kommer ofte et barns beste i konflikt med andre barns beste fordi årsaken til at noen utestenger og ekskluderer gir ofte et bilde på egen sårbarhet.

I 2023 har ombudet også fått henvendelser fra foresatte til barn og ungdommer som strever på en slik måte at de skaper utrygge miljøer for andre, samtidig som de selv kjenner på en stor fortvilelse og utenforskap. Fra forskning vet vi at de som blir utsatt og de som utsetter er mennesker som ofte får negative konsekvenser i et livsløpsperspektiv.

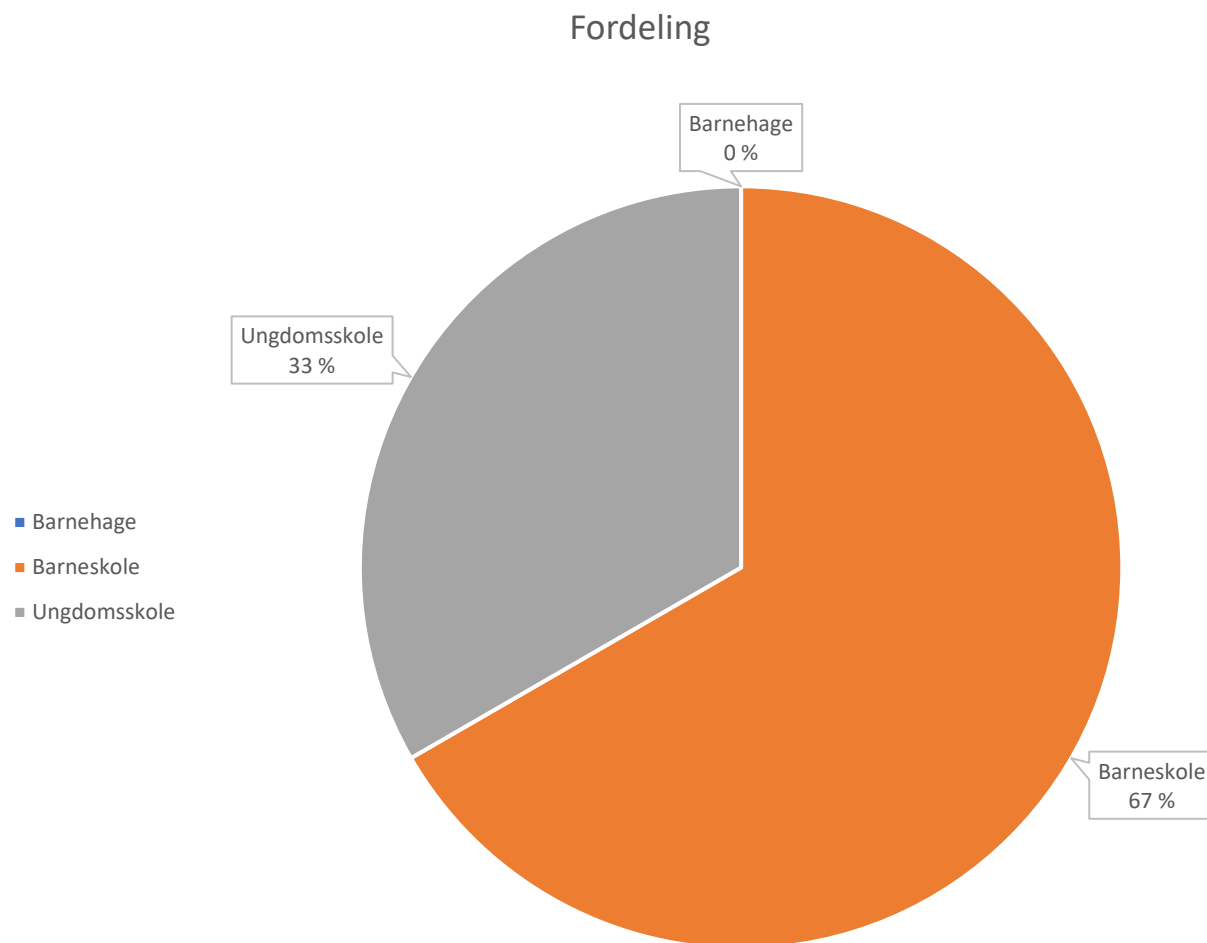

I 2023 har det stort sett vært henvendelser fra foresatte, med noen unntak fra ungdomsskole.

Henvendelser fra barneskole og barnehage har det ikke vært noen.

Dette gjelder enkeltsaker, hvor det er eller blir opprettet en aktivitetsplan etter § 9a-4

Jeg har vært på barneskoler og hatt foreldremøter og personaløker og da er det skole som har henvendt seg.

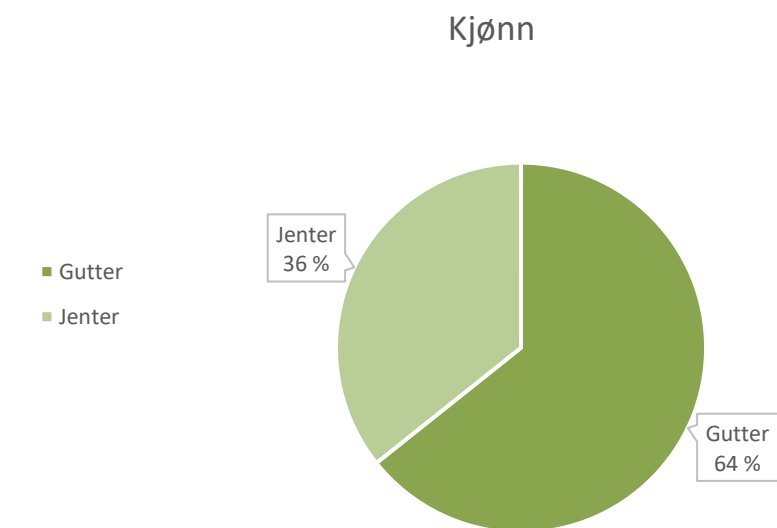
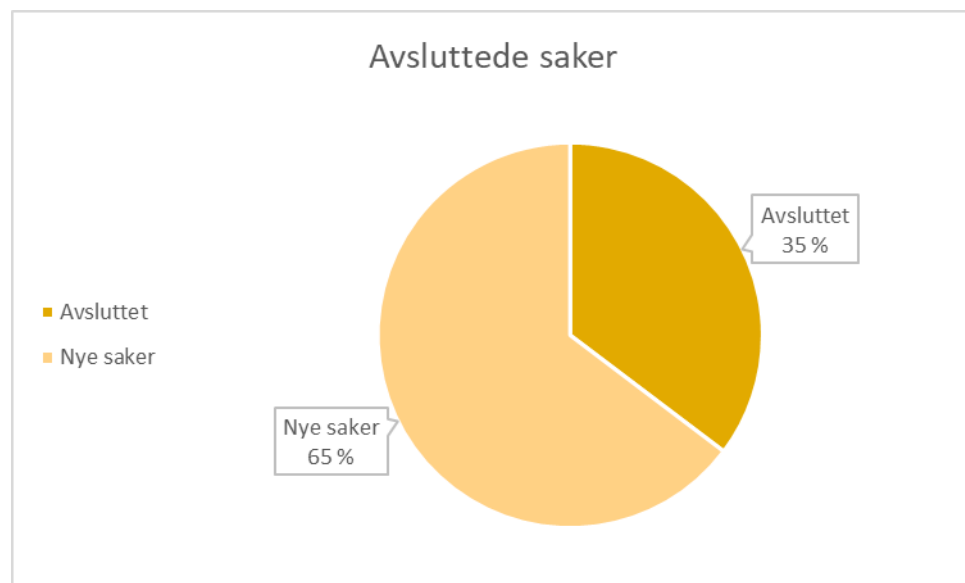
Modell 2: Hvor hører henvendelsen til?

Det er stabil overvekt av henvendelser som gjelder elever i barneskolen, og som tidligere nevnt gjelder dette i all hovedsak elever på mellomtrinnet.

Henvendelsene som kommer om ungdomsskoleelever dreier seg ofte om tunge og komplekse situasjoner som har vedvart siden barneskolen og ofte siden barnehagen. Å bidra til å løse disse sakene så tidlig som mulig og å sikre kontinuitet i overgang til ungdomsskolen er en viktig prioritering.

Barnehager henvender seg sjelden om konkrete saker, men det er henvendelser med ønske om forebyggende tiltak gjennom kompetanseheving eller deltagelse på foreldremøter. Disse henvendelsene er ikke synlig i denne statistikken.

[Rapport evaluering av barnehageloven kapittel VIII \(udir.no\)](#)

Modell 3: Avsluttede saker 2023

Totalt arbeidet mobbeombudet med 35 individ og gruppesaker i 2023.

Av henvendelsene ser vi at vi kontaktes når saker har fått pågå over tid, de er komplekse og det har vært forsøkt en rekke tiltak uten at man har lyktes i å endre situasjonen for barnet. Ofte er samarbeidsklimaet mellom barnehage/skole og hjemmet konfliktfylt.

Fordeling på kjønn, er flere gutter. Men sakene inneholder stort sett de samme utfordringene – utenforskap!

Mobbeombudet trekker seg ut av saken når et eller begge av følgende kriterier er oppfylt:

- Saken har stabil og positiv utvikling.
- Det lokale systemet er aktivert og tilstrekkelig robust og tillit mellom barnehage/skole og hjemmet er gjenopprettet slik at det lokale systemet kan ivareta saken videre.

Ombudsblikket

Utrygghet/utenforskap over tid gir store helseplager både mentalt og fysisk. Noen rammes så hardt at det ødelegger store deler av oppveksten og får negative konsekvenser langt opp i voksen alder.

Mobbeombudet får henvendelser fra disse elevenes foresatte som ofte beskriver høyt ufrivillig skolefravær og elever som utvikler somatiske plager. Skolene strever med gode tiltak, for tiltakene fordrer ofte at eleven er tilstede på skolen. Slike elevmiljøer utvikler elever som vegrer seg for å delta aktivt i undervisningen og for å snakke høyt i timen. Alle vokter på alle, og de lurar på hvem som er neste ut i ekskluderingsverden. Dette er uten lyd, og vanskelig å oppdage for voksne rundt elevene. Disse elevene som har høyt ufrivillig skolefravær har ikke opplevelsen av at voksne kan eller vil hjelpe de. Det har pågått for lenge, og somatiske plager kan komme i veien for å forstå hva som egentlig er grunnen til fraværet.

Ombudsblikket fortsetter ...

Mobbeombudet erfarer at det er ulik organisering av både forebyggende arbeid og bistand i komplekse saker i kommunene. Det er også ulikheter i hvor systematisk og helhetlig kommunene jobber.

Noen kommuner har dedikerte ressursteam, der både foreldre og skoler/barnehager kan henvende seg når ting blir krevende. I andre kommuner er ansvaret for å bistå skoler og barnehager lagt til PPT, der foreldrenes tilgang kan forutsette at skolen/barnehagen ber om hjelp. I alle kommuner kan foresatte ta direkte kontakt med skoleeier, men dette er ulikt kommunisert og ombudet erfarer at for en del foresatte kan terskelen være høy. Ofte må saken ha gått alt for langt før foresatte gjør dette. Det samme gjelder klageadgang til Statsforvalter for skole og barnehageeier for barnehage. Det er også svært ulikt i kommunene hvor lett det er å finne frem til hvem som kan hjelpe.

Ombudet ser at tilgang på faglig støtte og veiledning i de mest komplekse sakene er like viktig for skoler/barnehager som for foresatte. Det er stor fortvilelse hos begge parter når barn og ungdom står i vedvarende, belastende og vonde miljøutfordringer.

Mobbeombudets bekymring er at tilgangen på hjelp og støtte blir for tilfeldig når loven krever at alle barn skal ha det trygt og godt i sin barnehage og på sin skole. Derfor ønsker mobbeombudet å gi noen anbefalinger til kommunene som både dreier seg om prioritering og systematisering av støttefunksjonene og om synliggjøring av disse.

Mobbeombudets anbefaling til kommunene

- Ha dedikerte ressurs- og ansvarspersoner som er tydelig kommunisert ut til innbyggere, skoler og barnehager
- Sikre overordnet ansvar hos sentrale funksjoner i kommunen
- Bygg intern kompetanse og arbeid helhetlig
- Systematiser kunnskapsgrunnlaget og arbeid aktivt for å ha oppdatert kunnskap om hva som utfordrer barn og unge i kommunen. Involver de det gjelder!
- Aktiver det kollektive samfunnsansvaret med å sikre alle barn og unge en god og trygg oppvekst
- Prioriter forebygging, men ha også beredskap og kapasitet for når ting går galt
- Gjennomgå kommunens kapasitet og kompetanse for å sikre at elever som utfordrer får god og riktig hjelp tidlig nok
- Etabler strategier for tverrfaglig samarbeid og et tiltaksrepertoar for å håndtere de virkelig krevende miljø- og individsakene

To gode eksempler:

Notodden kommune - Roots of Empathy

Dette prosjektet er et samarbeid på tvers av fagområder i kommunen og ledes av folkehelse med forebyggende helsetjenester som prosjektleder. Oppvekstavdelingen har vært med hele veien, siden dette foregår på skoler og barnehager. Hensikten er å styrke empatien hos barn og unge, for at de selv skal kunne bedre håndtere egne følelser og reaksjoner til andre.

Roots of Empathy er et innovativt, prisvinnende og evidensbasert program der vi bruker babyer inn i undervisningen. Helsesykepleiere er instruktører i programmet og veileder elevene/barna til å observere babyens utvikling og sette ord på dens følelser. Gjennom dette lærer barna også å sette ord på egne og medelevers følelser. Målet er en mer respektfull tone blant elevene samt å redusere mobbing og aggressiv adferd over tid.

Skien kommune – økt bemanning i to barnehager, barnehageåret 2023-2024

Dette prosjektet er et politisk ønsket prøveprosjekt over ett år, med utgangspunkt i å redusere sykefraværet men også økt kvalitet på barnehage tilbudet. Prosjektet er ledet av oppvekstfaglig rådgiver Øydis Bredesen. Disse to barnehagene som blei plukket ut har fått styrket bemanningen med to ansatte, en barnehagelærer og en fagarbeider. Dette medfører muligheten for å jobbe i mindre grupper, være tettere på i lek som igjen skaper et inkluderende lekemiljø for barna. Begge styrere i de utplukkede barnehagene (Kirsti Brenne styrer Gimsøy barnehage/kommunal og Marianne Austad Sohlberg styrer Gjerpenshavn barnehage/privat) har vært drivere i hverdagen ute på sin enhet.

«Tusen takk for et supert foredrag i 8. og 9. klasse.

Elevene snakket om dette i dag også »

Fra skoleleder etter elevøkt på ungdomsskole

«Det blei system og gode tiltak først når du blei med på møtene»

Tilbakemelding fra foresatte

Ombudsrollen 2024

Oppsummering og fremoverblikk

I starten av året 2023 var deling av Vestfold og Telemark fylke bestemt, og vi to ombudene startet 2023 med å skille alle nye saker som kom inn, slik at det ikke ville være endring av ombud ved årsskifte til 2024 i sak. Mange saker varer lengere enn ett år, og da ville det bydd på utfordringer ved splittelse.

Arbeidet med å oppsøke kommunene der det ikke kom henvendelser i 2022 stoppet fort opp i 2023, da omfanget av saker blei så stort at jeg ikke hadde kapasitet til å fortsette med ambisjonen rundt dette. Men det er en viktig oppgave, og gjøre ombudsrollen synlig, fordi synligheten viser seg nødvendig for å gjøre støtten tilgjengelig i hele fylket. Mobbeombudets viktigste oppgave er å bidra til at alle barn og elever har det trygt og godt på sin skole og i sin barnehage og å være til hjelp og støtte for barn, elever og foresatte når de opplever utfordringer i barnehage- eller skolemiljø.

Mobbeombudet ser det som hensiktsmessig å videreføre arbeidet i sin nåværende form, og vil fortsatt prioritere å sikre en god balanse mellom de tre hovedområdene

- Drive systemrettet arbeid for å bidra til ansvarliggjøring og nødvendig kompetanse i kommunene. Det prioriteres å sikre skole-/barnehageeiers involvering slik at de tar ansvar for å bygge forsvarlige systemer og kompetanse i sine kommuner.
- Tilstedeværelse i praksisfeltet for å sikre innsikt i utfordringsbildet i Vestfold og Telemark, troverdighet i systemarbeidet og relasjon til det kommunale nivået.
- Tilgjengelighet for primærgruppen (barn, elever og foresatte) for å kunne innfri oppdraget om å gi hjelp og støtte som deres ombud.

Mobbeombudet er avhengig av å ha tillit hos skoler, barnehager, kommuner, foresatte, elever og andre samarbeidspartnere. Det vil derfor være en kontinuerlig oppgave for ombudet å bygge et godt omdømme og etablerte forventninger til rollen. Det innebærer

- Stor bevissthet rundt hvordan vi fremstår i media, hva vi uttaler oss om, og hvordan våre uttalelser brukes.
- Trygg forvaltning av rollen i alle møter med skoler, barnehager, kommuner og foresatte. Vi er barnets og elevens ombud og stemme og skal arbeide for deres beste.
- Det er ikke ombudet som skal eie eller løse saken. Vi skal være en faglig støttespiller og drøftingspartner.
- All deltagelse på foreldremøter, i fagøkter og lignende skal vise faglig tyngde og klok og omsorgsfull ivaretagelse av de utfordringene barn og elever står i.
- Mobbeombudet skal tilstrebe synlighet og tilgjengelighet slik at vi når ut til de som har behov for vår støtte.

Ombudsrollen 2024

Oppsummering og fremoverblikk

Mobbeombudsrollen går inn i sitt sjette år som midlertidig ordning. UDIR arbeider på oppdrag fra KD med utredningen som skal legges til grunn for anbefalingen om hvordan ordningen kan gjøres permanent. Ombudsordningen videreføres som midlertidig ordning med like økonomiske vilkår ut 2024 mens dette arbeidet pågår.

Vi erfarer at ombudsordningen gjennom sine seks år har fått noe ulik utforming i de respektive fylkene. De største ulikhetene ligger i hvordan ombudene prioriterer mellom systemarbeid og individhenvendelser. Telemark holder fast ved at vår tilgjengelighet for de vi er satt til å være ombud for og det å gi hjelp og støtte til barn, elever og foresatte som opplever utfordringer i sitt miljø er vår første prioritet. Dette støttes av UDIR som intensjonen med rollen.

Samtidig vil jeg fremheve forebyggende virksomhet og tidlig innsats. I mange av mine saker jeg jobber direkte inne i § 9a, forteller foreldre og skole meg at dette startet i barnehagen. De aller fleste barn går i nærbarnehage, som igjen betyr at de samme barna begynner på samme skole. Den rollen de har fått i barnehagen, fortsetter på skolen. Jeg har et spennende opplegg rundt barnehageloven kap. 8 med escape box metoden. Dette er en fin måte å få muligheten til å komme i møtetiden i barnehagene, å være med på kompetanseheving i forhold til retten til et trygt og godt barnehagemiljø – og hjelpe ansatte til å ha fokus på dette. Resultatet måles nok ikke før i videregående skole med antall elever som fullfører eller som nærvær i arbeidslivet.

Nasjonalt mandat

Mobbeombudet skal støtte og veilede barn, elever og foreldre slik at disse får ivaretatt sine rettigheter til et godt psykososialt miljø i barnehage og grunnskole.

Mobbeombudet skal i samarbeid med elev- og lærlingombudet i sitt fylke, bidra til at elever og lærlinger får ivaretatt sine rettigheter til et godt psykososialt miljø i videregående opplæring.

Gjennom følgende oppgaver:

Støtte og veilede barn, elever og foreldre i saker om psykososialt miljø

Jobbe forebyggende med informasjon og opplæring til barn, elever og foreldre

Skape dialog og bidra til god tverrfaglig oppfølging etter at saker er håndtert

Bidra til dokumentasjon og erfaringsdeling i fylket og nasjonalt

Støtte elev- og lærlingombudet i arbeid med psykososialt miljø